

**Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»**

Кафедра філософії і педагогіки

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

завідувач кафедри

Шабанова Ю.О. _____

«___» _____ 2018 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Етика ділового спілкування»

Галузь знань	Для всіх галузей знань
Спеціальність	Для всіх спеціальностей
Освітній рівень	бакалавр
Освітня програма	Для всіх освітніх програм
Спеціалізація	Для всіх спеціалізацій
Статус	вибіркова
Загальний обсяг	3 кредитів ECTS (90 годин)
Форма підсумкового контролю	Диференційований залік
Термін викладання	6-й семестр
Мова викладання	українська
.....	

Викладачі: Шабанова Ю. О.

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Дніпро
НТУ «ДП»
2018

Робоча програма навчальної дисципліни «Етика ділового спілкування» для бакалаврів усіх спеціальностей / Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. філос. і пед. – Д. : НТУ «ДП», 2018. – 12 с.

Розробник – Шабанова Ю.О.

Робоча програма регламентує:

- мету дисципліни;
- дисциплінарні результати навчання, сформовані на основі трансформації очікуваних результатів навчання освітньої програми;
- базові дисципліни;
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
- алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час планування освітнього процесу, викладання дисципліни, підготовки студентів до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти, акредитації освітніх програм у межах спеціальності.

Робоча програма буде в пригоді для формування змісту підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників кафедр університету.

ЗМІСТ

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	4
3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ.....	4
4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	4
5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ.....	5
6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.....	6
6.1 Шкали.....	6
6.2 Засоби та процедури	6
6.3 Критерії	7
7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	8
8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ.....	11

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни – формування етичної компетенції, компетенції відповідальності в діловому спілкуванні фахівця, розвиток навичок продуктивної комунікації на підставі теоретичних основ етики та практичних форм їх застосування в сучасних умовах.

Реалізація мети вимагає трансформації програмних результатів навчання в дисциплінарні та адекватний відбір змісту навчальної дисципліни за цим критерієм.

2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Шифр ПРН	Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
	шифр ДРН	зміст
	ДРН1	використовувати теоретичні знання про етику та мораль в практичній діяльності;
	ДРН2	формувати міжособистісні взаємовідносини згідно з моральними вимогами;
	ДРН3	спиратися на моральні цінності в професійній діяльності;
	ДРН4	організувати ділові зустрічі згідно з основами протоколу;
	ДРН5	формувати міжнародну діяльність, спираючись на національні особливості етикету;
	ДРН6	будувати як професійну так і загальносуспільну діяльність на основі морально-ціннісної детермінанти.

3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни	Здобуті результати навчання
Філософія Світова та українська культура	– використовувати основні знання з дисципліни «Філософія» в науковій та практичній діяльності;
	– поєднувати теоретичні та практичні аспекти філософії задля досягнення взаєморозуміння через встановлення рівня суб'єкт-суб'єктних, партнерських відносин як найбільш сприятливих для вирішення ділових завдань в умовах розвитку сучасних демократичних процесів в українському суспільстві;
	– використовувати культурологічні підходи як потенціал різних стилів, рівнів, моделей, видів ділового спілкування у встановленні ефективних ділових стосунків, у тому числі із суб'єктами наукової спільноти;
	– втілювати норми і цінності філософської етики в практиці спілкування;

4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Обсяг, години	Розподіл за формами навчання, години					
		денна		вечірня		заочна	
		аудиторн і заняття	самостійн а робота	аудиторн і заняття	самостійн а робота	аудиторн і заняття	самостійн а робота
лекційні	45	16	29				
практичні	45	8	33				
лабораторні	-	-	-				

семінари							
РАЗОМ	90	24	66				

5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	ЛЕКЦІЇ	45
ДРН3	1. Сутність понять етики та моралі. Становлення та сучасність	7
	1.1 Предмет і задачі етики;	
	1.2 функції моралі в суспільстві.	
	1.3 основні етапи становлення етики;	
	1.4 етика в системі знань про мораль;	
	1.5 підвищення ролі етики у XXI ст.	
ДРН1,	2. Етика як практична філософія	7
	2.1.практична філософія в історико-філософському просторі ;	
	2.2 телеологічний та детерміністський підхід в етиці;	
	2.3 етичний вимір індивідуальної свідомості;	
ДРН2, ДРН3	3. Поняття та структура моральної свідомості	7
	3.1. характеристика поняття «моральна свідомість»;	
	3.2. вчинок як першоелемент моральної поведінки;	
	3.3. сутність моральної свободи.	
ДРН1, ДРН6	4. Професійна етики	7
	4.1 Професійна етика в системі етичних вчень	
	4.2. Специфічне та універсальне в професійній етиці	
	4.3 Деонтологія як вчення про професійну відповідальність	
ДРН2, ДРН4	5. Етика ділового спілкування у сучасному науковому дискурсі	7
	5.1. Спілкування як прояв моральності й моральної культури людини.	
	5.2. Спілкування як фундаментальна проблема буття людини у гуманістичній етиці та гуманістичній психології XXI ст.	
	5.3. Гуманістична етика як «прикладна наука мистецтва жити», етика гуманістична та етика авторитарна за концепцією Е. Фромма.	
ДРН3, ДРН5	6. Етика ділового спілкування в практичних проявах	10
	6.1. Протокольні норми спілкування по вертикалі та горизонталі	
	6.2. Діловий стіл спілкування (представлення, привідання, знайомства в діловому колі)	
	6.3 Дрес-код в діловому світі	
	6.4 Телефонні спілкування в діловому світі	
	6.5 Ефективні стратегії ведення ділових перемовин	
	6.5 Основи спілкування в онлайн та е-прострі	
	6.6 Подарунки в діловому світі	
	6.4. Норми спілкування в неформальному середовищі	

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ згідно тем прочитаних лекцій	45
Разом		90

6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень студентів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання студента за дисципліною.

6.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних студентів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховується, якщо студент отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

6.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності студента за вимогами НРК до 7-го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Студент на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються студентам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури

лекції	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдання під час лекцій	комплексна контрольна робота (ККР)	визначення середньозваженого результату поточних контролів; виконання ККР під час екзамену за бажанням студента
практичні	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдань під час практичних занять		
	або індивідуальне завдання	виконання завдань під час самостійної роботи		

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань. Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного або індивідуального завдання.

Якщо зміст певного виду занять підпорядковано декільком дескрипторам, то інтегральне значення оцінки може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються викладачем.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі студента шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен студент під час екзамену має право виконувати ККР, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

Кількість конкретизованих завдань ККР повинна відповідати відведеному часу на виконання. Кількість варіантів ККР має забезпечити індивідуалізацію завдання.

Значення оцінки за виконання ККР визначається середньою оцінкою складових (конкретизованих завдань) і є остаточним.

Інтегральне значення оцінки виконання ККР може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюється кафедрою для кожного дескриптора НРК.

6.3 Критерії

Реальні результати навчання студента ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії студента для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і практичних занять в якості критерія використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100 a/m,$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання та комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для магістерського рівня вищої освіти (подано нижче).

**Загальні критерії досягнення результатів навчання
для 7-го кваліфікаційного рівня за НРК**

Інтегральна компетентність – здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності	Показник оцінки
Знання		
<ul style="list-style-type: none"> ◆ концептуальні знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень; ◆ критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності 	- Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: - концептуальних знань; - високого ступеню володіння станом питання; - критичного осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	95-100
	Відповідь містить негрубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об’єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
	Рівень знань незадовільний	<60
Уміння		
<ul style="list-style-type: none"> ◆ розв’язання складних непередбачуваних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів та інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів 	- Відповідь характеризує уміння: <ul style="list-style-type: none"> - виявляти проблеми; - формулювати гіпотези; - розв’язувати проблеми; - обирати адекватні методи та інструментальні засоби; - збирати та логічно й зрозуміло інтерпретувати інформацію; - використовувати інноваційні підходи до розв’язання завдання 	95-100
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності з не грубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності	Показник оцінки
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
	Рівень умінь незадовільний	<60
Комунікація		
<p>♦ донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності;</p> <p>♦ здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію</p>	<p>- Вільне володіння проблематикою галузі. Зрозумілість відповіді (доповіді). Мова: - правильна;</p> <ul style="list-style-type: none"> - - чиста; - - ясна; - - точна; - - логічна; - - виразна; - - лаконічна. <p>Комунікаційна стратегія:</p> <ul style="list-style-type: none"> - послідовний і несуперечливий розвиток думки; - наявність логічних власних суджень; - доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; - правильна структура відповіді (доповіді); - правильність відповідей на запитання; - доречна техніка відповідей на запитання; - здатність робити висновки та формулювати пропозиції 	95-100
	Достатнє володіння проблематикою галузі з незначними хибами. Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) з незначними хибами. Доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами	90-94
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)	74-79
	Задовільне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)	70-73
	Часткове володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)	65-69

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності	Показник оцінки
	Фрагментарне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60
Автономність та відповідальність		
<ul style="list-style-type: none"> ♦ управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах; ♦ відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб ♦ здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності 	<ul style="list-style-type: none"> - Відмінне володіння компетенціями менеджменту особистості, орієнтованих на: <ol style="list-style-type: none"> 1) управління комплексними проектами, що передбачає: <ul style="list-style-type: none"> - дослідницький характер навчальної діяльності, позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію; - здатність до роботи в команді; - контроль власних дій; 2) відповідальність за прийняття рішень в непередбачуваних умовах, що включає: <ul style="list-style-type: none"> - обґрунтування власних рішень положеннями нормативної бази галузевого та державного рівнів; - самостійність під час виконання поставлених завдань; - ініціативу в обговоренні проблем; - відповідальність за взаємовідносини; 3) відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб, що передбачає: <ul style="list-style-type: none"> - використання професійно-орієнтованих навичок; - використання доказів із самостійною і правильною аргументацією; - володіння всіма видами навчальної діяльності; 4) здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності, що передбачає: <ul style="list-style-type: none"> - ступінь володіння фундаментальними знаннями; - самостійність оцінних суджень; - високий рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок; - самостійний пошук та аналіз джерел інформації 	<p>95-100</p> <p>90-94</p> <p>85-89</p> <p>80-84</p> <p>74-79</p> <p>70-73</p> <p>65-69</p> <p>60-64</p> <p><60</p>
	Упевнене володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано дві вимоги)	90-94
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано шість вимог)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано вісім вимог)	65-69
	Рівень автономності та відповідальності фрагментарний	60-64
	Рівень автономності та відповідальності незадовільний	<60

7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Технічні засоби навчання.
Дистанційна платформа MOODL.

8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Гусейнов А.А., Апресян Р.Г. Этика: Учебник/ А.Гусейнов, Р.Апресян. – М.: Гардарики, 2000. – 472 с.
2. Єрмоленко А.М. Комунікативна практична філософія. Підручник. /А.Єрмоленко. - К.:Лібра, 1999. – 488 с.
3. Єрмоленко А. М. Соціальна етика та екологія. Гідність людини – шанування природи / Монографія. – К.: Лібра, 2010. – 416 с.
4. Кузин Ф. А. Культура делового общения: Практ. пособие / Ф. А. Кузин. – 5-е изд., перераб. и доп. – М.: Ось-89, 2000. – 320 с.
5. Малахов В. Етика спілкування: Навч. посібник / В. Малахов. – К.: Либідь, 2006. – 400 с.
6. Почепцов Г. Г. Теория коммуникации / Г. Г. Почепцов. – М.: «Рефл-бук», К.: «Ваклер». – 2001. – 656 с.
7. Психология и этика делового общения: Учеб. для студ. вузов / Под ред. В. Н. Лавриненко. – 3-е изд. перераб и доп. – М.: «Изд-во ЮНИТИ – ДАНА», 2006. – 326 с.
8. Чмут Т.К., Чайка Г. Л. Етика ділового спілкування: Навч. посіб. / Т. К. Чмут, Г. Л. Чайка. – 3-тє вид., стер. – К.: Вікар, 2003. – 223 с.

Допоміжна література

9. Апель К. О. Ситуація людини як етична проблема /К. О. Апель; пер. з нім. А. Ермоленка // Єрмоленко А.М. Комунікативна практична філософія. Підручник. — К.: Лібра, 1999. — С.231-254.
10. Баева О. А. Ораторское искусство и деловое общение: Учеб. пособие / О. А. Баева.– 4-е изд., испр. – М.: ООО «Новое знание», 2003. – 368 с.
11. Балакірова С. Ю., Павленко В. В. Вплив медіакультури на комунікативну компетентність управлінця / Вісник Національного технічного університету України «КПІ» Філософія. Психологія. Педагогіка. // Зб. наук. праць./ Гол. ред. Б. В. Новіков — К.: ІВЦ «Політехніка», 2011. — №2 (32). — С. 21-24.
12. Балакірова С. Ю., Павленко В. В. Інформаційна компетентність управлінця в контексті «культури реальної віртуальності» / Вісник Національного технічного університету України «КПІ» Філософія. Психологія. Педагогіка. // Зб. наук. праць./ Гол. ред. Б. В. Новіков — К.: ІВЦ «Політехніка», 2012. — № 1 (34). — С. 7-10.

13. Баловсяк Н. Інформаційна компетентність фахівця / Н. Баловсяк// Педагогіка і психологія професійної освіти. —2004. —№5.—С. 21-28.
14. Берн Э. Игры, в которые играют люди. Люди, которые играют в игры / Э. Берн; пер. с англ. А. Грузберга. — М.: «Эксмо», 2008. — 576 с.
15. Богдан С. К. Мовний етикет українців: Традиції і сучасність / С. К. Богдан. — К.: Рідна мова, 1988. — 508 с.
16. Бубер М. Я и Ты / М. Бубер: пер. с нем. — М.: Высшая школа, 1993. — 175 с.
17. Бэндлер Р., Гриндер Д. Из лягушек – в принцы: Нейролингвистическое программирование / Р. Бэндлер, Д. Гриндер: пер. с англ. – Воронеж.: НПО «Модэк», 1994. – 240 с.
18. Галушко В. П. Діловий протокол та ведення переговорів / В. П. Галушко. – Вінниця: Нова книга, 2002. – 223 с.
19. Ділові контакти з іноземними партнерами: Навч-практ. посіб. / Уклад. Ю. І. Палеха. – К.: Вид-во Європейського ун-та, 2004. – 283 с.
20. Діловий етикет / І. Афанасьєв (авт.-уклад.) – К.: Альтерпрес, 2003. – 368 с.
21. Дюмін О. З., Ніколаєва А. О. Ділове спілкування (Риторика та ораторське мистецтво): Практ. посіб. / О. З. Дюмін, А. О. Ніколаєва. – Х.: Видавництво ХТУРЕ, 2001. – 146 с.
22. Етика та психологія ділових відносин: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Під ред. Т. Е. Андрєєвої. – Х.: Бурун Книга, 2004. – 143 с.
23. Загнітко А. П., Данилюк І. Г. Українське ділове мовлення: професійне і непрофесійне спілкування / А. П. Загнітко, І. Г. Данилюк. – Донецьк: ТОВ ВКФ «БАО», 2004. – 480 с.
24. Зарубежная социальная психология XX столетия. Теоретические подходы: Учеб. пособие для вузов / Г. М. Андреева, Н. Н. Богомолова, Л. А. Петровская. – М.: Аспект Пресс, 2001. – 288 с.
25. Зубенко Л. Г., Немцов В. Д. Культура ділового спілкування: Навч. посібник / Л. Г. Зубенко, В. Д. Немцов. – К.: «Ексоб», 2002. – 200 с.
26. Зубков М. Г. Сучасна українська ділова мова / М. Г. Зубков. – 3 вид, доп. – Х.: Торсінг, 2003. – 448 с.
27. Козер Л. Функции социального конфликта / Л. Козер; пер. с англ. О. Назарова.— М.ю: Идея-Пресс, 2000. —208 с.
28. Лозовой Р. О. Культура особистості та етикет: Посіб. / В. О. Лозовой, О. В. Уманець, М. Б. Ценко. – Х.: Регіон-інформ, 2004. – 112 с.
29. Мальханова И. Н. Деловое общение: Учеб. пособ. для вузов / И. Н. Мальханова. – М.: Академический проект, 2001. – 220 с.
30. Мескон М. Х., Альберт М., Хедоури Ф. Основы менеджмента / М. Х. Мескон, М.

- Альберт, Ф. Хедоури: пер. с англ. – 2-е изд. – М.: Дело, 2001. – 799 с.
31. Мицич П. Как проводить деловые беседы / П. Мицич: пер. с серб-хорв. М. Б. Белявской. – М.: Экономика, 1987. — 208 с.
 32. Орбан-Лембрик Л. Е. Соціальна психологія: Підручник у 2-х кн.: Кн. 1. Соціальна психологія особистості і спілкування / Л. Е. Орбан-Лембрик.— К.: Либідь, 2004.—576 с.
 33. Орбан-Лембрик Л. Е. Соціальна психологія: Підручник у 2-х кн.: Кн. 2. Соціальна психологія груп. Прикладна соціальна психологія. / Л. Е. Орбан-Лембрик.— К.: Либідь, 2006.—560 с.
 34. Палеха Ю. І. Ділова етика: Навч. посіб. / Ю. І. Палеха.— 4-те вид. – К.: Вид.-во Європейського ун-ту, 2002. – 181 с.
 35. Панфилова А. П. Игротехнический менеджмент. Интерактивные технологии для обучения и организационного развития персонала: Учеб. пособ. / А. П. Панфилова. – СПб.: ИВЭСЭП, «Знание», 2003. – 536 с.
 36. Потелло Н. Я., Скиртач Г. Е. Українське ділове мовлення і спілкування: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Н. Я. Пателло, Г. Є. Скиртач. – К.: МАУП, 2003. – 440 с.
 37. Радевич-Винницький Я. Етикет і культура спілкування / Я. Радевич-Винницький. – Львів: В-во “СПОЛОМ”, 2001. – 223 с.
 38. Рай Л. Развитие навыков эффективного общения / Л. Рай: пер. с англ. – СПб.: Питер, 2002. – 288 с.
 39. Резниченко В.І., Михно І.Л. Довідник-практикум офіційного, дипломатичного, ділового протоколу та етикету / В. І. Резниченко, І. Л. Михно. – К.: УНВЦ «Рідна мова», 2003. – 479 с.
 40. Сабат Э. М. Бизнес-этикет / Э. М. Сабат: пер. с англ. – М.: Издательско-торговый дом ГРАНД, 2004. – 237 с.
 41. Савчин Т. О. Мова і ділове спілкування: норми, етикет, діловодство: Навч.-метод. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Т. О. Савчин. – Т.: Видавництво ТДПУ, 2002. – 264 с.
 42. Современный этикет / И. А. Сокол (сост.). – Х.: Фолио, 2005. – 477 с.
 43. Соловьев Э. Я. Современный этикет. Деловой протокол / Э. Я. Соловьев. – 4-е изд., перераб. и доп. – М.: Ось-89, 2003. – 208 с.
 44. Спенсер С., Спенсер Л. Компетенции на работе / С. Спенсер, Л. Спенсер; пер. с англ.. — М.: НИРРО, 2005.— 384 с.
 45. Спивак В. А. Корпоративная культура. Ключевые вопросы / В. А. Спивак.—СПб: Питер, 2001.-352 с.
 46. Фромм Е. Мати чи бути? / Е. Фромм: пер. з англ. – К.:Український письменник, 2010. – 222 с.

47. Фромм Э. Психоанализ и этика / Э. Фромм: пер. с англ. – М.: АСТ, 1998. – 566 с.
48. Ходжсон Дж. Эффективное ведение переговоров. Тактика быстрого реагирования: Новые подходы к творческому мышлению и решению проблем / Дж. Ходжсон: Пер. с англ. – Д.: Баланс Клуб, 2002. – 230 с.
49. Честара Дж. Деловой этикет. Паблик рилейшинз для всех и для каждого / Дж. Честара: пер. с англ. – М.: Фаир-Пресс, 1999. – 332 с.
50. Шейн Э. Г. Организационная культура и лидерство / Э. Г. Шейн; пер. с англ.—Под ред. В. А. Спивака. — Спб: Питер, 2002.—336 с.
51. Шеломенцев В. М. Этикет і сучасна культура спілкування / В. М. Шеломенцев. – 2-е вид. – К.: Лібра, 2003. – 415 с.

Інформаційні ресурси

52. Апресян Р. Профессиональная, прикладная и практическая этика / Р. Апресян. / [Электронный ресурс] // [http:// ethicscenter. Ru/ed/Kaunas/apr.html](http://ethicscenter.ru/ed/Kaunas/apr.html)
53. Гриценко Т. Б. Этика ділового спілкування: Підручник / Т. Б. Гриценко. —Центр учбової літератури, 2007 / [Електронний ресурс] // <http://textbooks.net.ua/content/category/42/58/48/>
54. Гусейнов А.А., Апресян Р.Г. Этика: Учебник/ А.Гусейнов, Р.Апресян. – М.: Гардарики, 2000. – 472 с. iph.ras.ru/uplfile/ethics/biblio/Apressyan/Ethics_Gusseinov_Apressyan.doc [Электронный підручник]
55. Єрмоленко А.М. Комунікативна практична філософія. Підручник. /А.Єрмоленко. - К.: Лібра, 1999. – 488 с. <http://javalibre.com.ua/java-book/book/2908185>
56. Маслоу. А. Мотивация и личность / А. Маслоу.: Пер. с англ. — СПб: Євразия,1999.— Терминологическая правка В. Данченко.—К.: PSYLIB, 2004. —478 с. / [Электронный ресурс] [www. Psylib.org/ua/books/maslao 1/index.htm](http://www.Psylib.org/ua/books/maslao1/index.htm)
57. Пентилюк М. І., Маруніч І. І., Гайдаєнко І. В. Ділове спілкування та культура мовлення: Навчальний посібник / М. І. Пантелюк, І. І. Маруніч, І. В. Гайдаєнко. – К.: Центр навчальної літератури, 2010 // [Електронний ресурс] // www.kspu.edu/FileDownload.ashx/Культура%20мовлення.pdf?id
58. Психология и этика делового общения: Учеб. для студ. вузов / Под ред. В. Н. Лавриненко. – 3-е изд. перераб и доп. – М.: «Изд-во ЮНИТИ – ДАНА», 2000. – 326 с. / [Электронный ресурс] Stud.com/ua/27255/psihologiya_i_etica_dilovogo_spilkuvannya
59. Чмут Т. К., Чайка Г. Л., Лукашевич М. П., Осечинська І. Б. Этика ділового спілкування: Підручник / Т. К. Чмут, Г. Л. Чайка, М. П. Лукашевич та ін.— 2011 //[Электронный ресурс] // <http://www.ex.ua/11142469>

60. Шостром Э. Анти-Карнеги или человек –маніпулятор / Є. Шостром: пер. с англ. -
Издательский дом «Попурри», 2004/ [Електронний ресурс]
http://royallib.ru/book/shostrom_everett/anti_karnegi.html

Навчальне видання

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Етика ділового спілкування»
для бакалаврів усіх спеціальностей

Розробник: Юлія Олександрівна Шабанова

Редактор: О.Н. Ільченко

Підписано до друку 21.10.2017. Формат 30 × 42/4.
Папір офсетний. Ризографія. Ум. друк. арк. 1,25.
Обл.-вид. арк. 1,25. Тираж 100 прим. Зам._____.

Підготовлено до виходу в світ
у Національному технічному університеті
«Дніпровська політехніка».
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 1842
4960050, м. Дніпро, просп. Д. Яворницького, 19